

เตรียมตัว เตรียมใจ ยุคเอไอครองโลก

● ป้อมยาม
กรุงเทพธุรกิจ

ไปแล้ว ใครๆ ก็พูดถึงเทคโนโลยี โดยเฉพาะหุ่นยนต์และปัญญาประดิษฐ์ที่จะเข้ามาทำงานแทนมนุษย์มากขึ้น ยกตัวอย่าง มีการนำโดรนมาใช้ประโยชน์หลากหลายมากขึ้น ทั้งด้านบันเทิง การเกษตรและขนส่ง ฯลฯ และหุ่นยนต์ถูกนำมาใช้ในโรงงานมากขึ้นต่อไปก็คงในสำนักงาน และโรงพยาบาล

ถ้าถึงตอนนั้นอุตสาหกรรมการผลิตอาจย้ายฐานไปสู่ประเทศที่ใช้หุ่นยนต์เป็นแรงงาน รวมถึงแพลตฟอร์มออนไลน์ต่างชาติดึงดูดเงินของตัวเองโดยไม่ผ่านระบบธนาคาร และอะไรอีกมากมายที่จะเกิดขึ้น

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเทคโนโลยี 5G พัฒนาไปไกล ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงอีกเยอะ เนื่องจากระบบนี้เป็นพื้นฐานในการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตไว้ด้วยกัน นอกจากนี้ยังเชื่อมโยงกับการสื่อสารระหว่างอุปกรณ์ ไม่ว่าจะเป็น ยานพาหนะ หรืออาคารที่ติดตั้งวงจรอิเล็กทรอนิกส์ ซอฟต์แวร์ เซ็นเซอร์ และเชื่อมต่อเครือข่ายต่างๆ ทำให้อุปกรณ์สามารถส่งผ่านข้อมูลถึงกันและกัน

ในอนาคต งานแบบไหนจะไม่ถูกแย่งจากเทคโนโลยีมากมายที่จะเกิดขึ้นในโลกนี้

“มีงานสามประเภทที่ไม่สามารถพัฒนาให้หุ่นยนต์และเอไอเข้ามาทดแทนและทำงานได้ดีเท่าคนคือ งานที่ต้องใช้ความละเอียดประสาทสัมผัสและมือ งานที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์และงานที่ใช้ความ

ฉลาดทางสังคม” ฐิติภูมิ รักเกียรติวงศ์ นักวิชาการที่ตีอาร์ไอ กล่าวไว้

1.อาชีพที่จะถูกแย่งงาน

เหมือนชนที่กล่าวมา อาชีพที่หุ่นยนต์และปัญญาประดิษฐ์ไม่สามารถทดแทนได้ ต้องเป็นอาชีพที่ใช้ความสามารถเฉพาะตัวและคนๆ นั้นต้องมีความชำนาญพิเศษ และไม่ใช่อาชีพที่ใครๆ ก็ทำได้ อย่างพนักงานเคียข้อมูล งานที่ทำซ้ำๆ เหมือนกันทุกวันในโรงงาน แคชเชียร์คิดเงิน พนักงานรับโทรศัพท์ พนักงานบัญชีที่ไม่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ฯลฯ

นักวิชาการที่ตีอาร์ไอ ยกตัวอย่างอาชีพคล้ายแพทย์ที่มีโอกาสแค่ 0.4 เปอร์เซ็นต์ที่จะมีถูกหุ่นยนต์ และออโตเมชันทดแทน เพราะเป็นอาชีพที่ต้องใช้ทั้งความละเอียดในการผ่าตัด ความคิดสร้างสรรค์ และ

การคิดค้นแนวทางการรักษาให้เหมาะกับ
คนไข้ รวมถึงทักษะทางสังคมในการ
พูดคุยทำความเข้าใจกับคนไข้

ส่วนอาชีพ พนักงานคีย์ข้อมูล เป็น
งานรูทีน ไม่ได้ใช้ความปราณีตมาก
ไม่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และไม่ต้อง
ปฏิสัมพันธ์ มีโอกาสถึง 99 เปอร์เซ็นต์ที่
จะถูกทดแทนด้วยเอไอ

ถ้าอย่างนั้น งานแบบไหนที่เอไอ
ไม่สามารถแย่งงานจากมนุษย์ได้ ณัฐสิฎ
บอกว่า ต้องเลือกเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
ที่ไม่มีใครสามารถสร้างเอไอมาแทนได้

“อย่างอาชีพนักกฎหมาย อาจมีการใช้
เอไอในการประมวลผลข้อมูลในหลายๆ เรื่อง
ถ้าใครไม่อยากถูกแย่งงานต้องพัฒนาตัว
เองเป็นนักกฎหมายที่มีความเชี่ยวชาญ
เฉพาะด้าน อย่างการเป็นนักกฎหมายที่
สามารถมองภาพรวมเป็นผู้จัดการโครงการ
หรือนักกฎหมายผู้พัฒนาระบบเอไอทาง
ด้านกฎหมาย มีความสามารถประมวล

ออนไลน์ **ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์**
ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนา
ประเทศไทย (Thailand Development
Research Institute: TDRI) กล่าว
เมื่อกลางปีที่ผ่านมามา เพื่อชี้ให้เห็นว่า เมื่อ
เทคโนโลยีป่วนโลกจะเกิดอะไรขึ้น

“ในอนาคตถ้าคนดูสื่อออนไลน์มากขึ้น
ดูทีวีและหนังสือพิมพ์ลดลง รายได้

ญี่ปุ่น ก่อนจะส่งมาประเทศไทย ต้องผ่าน
การตรวจเซ็นเซอร์แสง เพื่อดูว่า เนื้อหา
เพียงพอรึหรือไม่”

นี่เป็นส่วนเล็กๆ ที่กล่าวถึง
เทคโนโลยีป่วนโลก แต่อย่างไรก็ตาม ยัง
มีงานอีกหลายสาขาที่ AI ไม่สามารถยึด
ครองได้คือ เรื่องความปราณีต ความ
ละเอียด และงานที่ต้องใช้ความคิด

องค์ความรู้ด้านกฎหมายเข้ามาอยู่ในรูปแบบ
คอมพิวเตอร์ที่เข้าใจได้ และใช้ระบบเอไอ
วิเคราะห์คดีได้ หรือการเป็นนักกฎหมาย
เฉพาะด้านที่ไม่มีคนสนใจ อย่างการเป็น
นักกฎหมายด้านกีฬา หรือด้านสัตว์สงวน

2. เทคโนโลยีป่วนโลก

เทคโนโลยีทั้งที่เกิดขึ้นแล้ว และ
กำลังจะเกิด นักวิชาการกลุ่มนี้วิเคราะห์ว่า
จะมาป่วนโลกอีกมากมาย และมีผลกระทบ
ต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม

ที่เห็นได้ชัดวงการสื่อถูกระทบ
อย่างมาก เมื่อคนหันไปเสพข่าวทาง

โซเชียลมีเดีย ถ้ารัฐไม่ทำอะไรเลย
ผมจินตนาการว่า คงเหลือแค่การโฆษณา
ทางป้ายตามถนนเท่านั้น ส่วนด้านการเงิน
ถ้าไม่ปรับตัว ตอนนี้แพลตฟอร์ม
อาลีบาบาเข้ามายุ่งแย่งค่าธรรมเนียมโอนเงิน
แล้ว ส่วนด้านอุตสาหกรรมการผลิต
ถ้าประเทศไทยไม่ใช่หุ่นยนต์ในโรงงาน
จีนและอเมริกาใช้ การจ้างแรงงานก็จะไป
อยู่ที่นั่น

ในด้านเกษตรมีเทคโนโลยี
แทรกเตอร์อัจฉริยะ วิ่งไปตามไร่นา เก็บ
ข้อมูลได้ละเอียด คำนวณการใส่ปุ๋ย ยาฆ่า
แมลงได้แม่นยำ หรือการปลูกมันหวานใน

สร้างสรรค์ รวมถึงงานที่ใช้ความฉลาด
ทางสังคม

3. การศึกษาในอนาคต

ถ้าอย่างนั้น การศึกษาในอนาคต
ต้องเป็นอย่างไร

ศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์ นักวิชาการ
อีกคน บอกไว้ว่า การศึกษาไทย ยังมี
ระบบครู โรงเรียน องค์กรที่มีความ
สามารถมีความคิด พลังที่จะเปลี่ยนไปสู่
การศึกษาในอนาคตได้ แต่ที่ผ่านมา
ยังทำงานแยกส่วน ถ้าต้องการเปลี่ยนการ
ศึกษาไทย ต้องเปลี่ยนให้เป็นการศึกษาที่
เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยภาคส่วนต่างๆ ต้อง
ร่วมมือกัน เหมือนประเทศสิงคโปร์

“ภาคการศึกษาต้องปรับหลักสูตร
ให้สอดคล้องกับทักษะในอนาคต ใช้
เทคโนโลยีเสริมการเรียนรู้และเปิดโอกาส
ให้คนทุกช่วงวัย มีโอกาสได้กลับเข้ามา
เรียนใหม่ ที่สำคัญคือรัฐต้องส่งเสริมการ
เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะการช่วยเหลือ
คนด้อยโอกาสให้สามารถเปลี่ยนอาชีพ
ได้ในโลกอนาคต ถ้าต้องการให้เด็กไทย
มีทักษะแห่งอนาคต ทุกภาคส่วนก็ต้อง
เรียนรู้ทักษะแห่งอนาคตด้วย นั่นก็คือ
การทำงานเป็นทีม และต้องไม่ยอมให้เด็ก
ไทยท่องจำเหมือนหุ่นยนต์อีกในยุคที่หุ่น

ยนต์เก่งขึ้นเรื่อยๆ”

4.ความเหลื่อมล้ำในโลกยุคใหม่

เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงในอนาคตอันใกล้ รัฐต้องปรับตัวอย่างไร

ดร.เดชรัตน์ สุขกำเนิด หัวหน้าภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กล่าวว่า การพัฒนาสู่ดิจิทัล ไม่ได้รับประกันว่า เราจะเหลื่อมล้ำน้อยลง แต่คนมีโอกาสมากขึ้น เพราะการตั้งต้นธุรกิจจะทำให้ใช้ทุนน้อยลง แต่ต้องระวังเรื่องการกระจุกตัวของแพลตฟอร์ม และความรู้เรื่องเอไอ

“เรามีแอปใช้เดินทางไม่กี่แอป การกระจุกเหล่านี้นำพร้อมความเหลื่อมล้ำ จึงต้องตั้งโจทย์ว่า การเข้าถึงทุนทางดิจิทัลจะกระจายแพลตฟอร์มอย่างไร แพลตฟอร์มบางอย่างที่นอกเหนือโลกดิจิทัล อาจเป็นเรื่องกลุ่มคนที่รักเรื่องเดียวกัน สร้างวัฒนธรรมย่อยในเมือง

หรือชุมชน ผมคิดว่านำมาใช้พัฒนาประเทศไทยได้เหมือนกัน”

ดังนั้นงานที่ใช้ความสามารถเฉพาะหรืองานที่ไม่สามารถคาดเดาได้ ภาครัฐต้องปรับใหม่ โดยมีข้อเสนอแนะว่า

ข้อ 1 ควรให้โอกาสแรงงานแต่ละคนมีทางเลือกในการฝึกทักษะต่างๆ ด้วยตัวเอง

ข้อ 2 ในด้านความสามารถเฉพาะเจาะจง รัฐควรเพิ่มนโยบายในพื้นที่ อาทิ การออกแบบเขตเศรษฐกิจพิเศษให้สนองตอบความต้องการท้องถิ่น

ข้อ 3 ต้องมีสวัสดิการที่เพียงพอเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลง

หมายเหตุ เรียบเรียงจากงาน “ปรับทิศทางเศรษฐกิจไทยให้พร้อมสู่ยุคแห่งความมั่นคงทางเทคโนโลยี” นักวิจัยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (Thailand Development Research Institute : TDRI) เมื่อพฤษภาคม 2561